

Sygn. akt II Cz 549/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Bogumił Goraj (spr.)

Sędziowie: SO Piotr Starosta

SO Wojciech Borodziuk

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika Zakładu (...)spółki komandytowej z siedzibą w N. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świeciu P. P.w sprawie egzekucyjnej KM 1193/12 z wniosku Przedsiębiorstwa (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N.

przeciwko Zakładowi (...)spółce komandytowej z siedzibą w N.

o egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek zażalenia dłużnika

od postanowienia Sądu Rejonowego w Świeciu z dnia 13 stycznia 2014 r. sygn. akt I Co 1382/13

postanawia:

1/ odrzucić zażalenie na punkty 1 (pierwszy) i 3 (trzeci) zaskarżonego postanowienia;

2/ oddalić zażalenie w pozostałej części.

Na oryginale właściwe podpisy

II Cz 549/14

UZASADNIENIE

Dłużnik Zakład (...)spółka komandytowa z siedzibą w N. wniósł skargę na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świeciu P. P. w postaci zajęcia ruchomości oraz obwieszczenia o licytacji tych ruchomości. Wraz ze skargą dłużnik złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi uzasadniając go złym stanem zdrowia komplementariusza J. K.. Twierdził, że skarga jest złożona w terminie 7 dni od poprawy stanu zdrowia komplementariusza. W skardze dłużnik zarzucił, że komornik zajął ruchomości nie będące jego własnością. Powołał się na faktury VAT i twierdził, że zajęte ruchomości sprzedał (...) sp. z o.o. z siedzibą w N.. Dlatego domagał się uchylenia zaskarżonych czynności komornika, zawieszenia postępowania egzekucyjnego oraz zasądzenia zwrotu kosztów postępowania skargowego. Wniósł także o podjęcie czynności w trybie nadzoru jurysdykcyjnego wynikającego z przepisu art. 759 § 2 k.p.c. poprzez wstrzymania przez komornika czynności egzekucyjnych.

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Świeciu oddalił wniosek dłużnika o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na czynność komornika, odrzucił skargę na zajęcie ruchomości oraz na ich oszacowanie, a w pozostałym zakresie (obwieszczenia o licytacji ruchomości) postępowanie wywołane skargą umorzył. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Rejonowy zważył, dłużnik nie wykazał, aby uchybienie terminowi do złożenia skargi na zajęcie ruchomości nastąpiło bez winy dłużnika. Wskazał, że komplementariusz dłużnika była obecna przy zajęciu ruchomości i nie podała, że właścicielem rzeczy jest osoba trzecia, a także podpisała protokół zajęcia, z którego wynikało, iż skargę wnosi się w terminie 7 dni od dokonania czynności. Dlatego twierdzenia komplementariuszki o złym stanie zdrowia, uniemożliwiającym wniesienie skargi w terminie Sąd Rejonowy uznał za gołosłowne. Sąd nie uznał za uzasadniony także wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na obwieszczenie o wycenie i terminie licytacji ruchomości wskazując, że J. K. w dniu 13 sierpnia 2013 r. w urzędzie pocztowym odebrała zawiadomienie o tych czynnościach. Dlatego Sąd Rejonowy stwierdził, że nie występuje przesłanka określona w przepisie art. 168 k.p.c. tj. brak winy w niedochowaniu terminu do złożenia skargi i wniosek o przywrócenie terminu oddalił. Wobec powyższego Sąd uznał, że skargi na czynności komornika zostały złożone po upływie terminu określonego w przepisie art. 767 § 4 k.p.c. i na podstawie przepisu art. 767⁽³⁾ k.p.c. skargi na zajęcie ruchomości oraz na oszacowanie ruchomości odrzucił. Postępowanie w przedmiocie skargi na obwieszczenie o terminie licytacji ruchomości Sąd Rejonowy umorzył, gdyż komornik odwołał termin licytacji. Sąd nie znalazł podstaw do wydania orzeczenia w trybie przepisu art. 759 § 2 k.p.c. z uwagi na treść przepisu art. 845 § 2 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie złożył dłużnik, który zaskarżył je w całości. Zarzucił sądowi I instancji:

1. nieważności postępowania ze skargi na czynności komornika wskutek pozbawienia skarżącej możliwości obrony jej praw (art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) - nierozpatrzenie istoty sprawy, to jest wniosków i zarzutów zawartych w skardze na czynności egzekucyjne,
2. naruszenie art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 78, art. 176 ust. 1 w zw. z art. 8 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez naruszenie prawa skarżącej do sądu oraz innych praw poprzez zaniechanie niezwłocznego merytorycznego rozpatrzenia skargi na czynności komornika,
3. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest art. 168 § 1 k.p.c. i art. 169 § 2 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na bezzasadnym oddaleniu wniosku dłużnika o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na czynności komornika na skutek błędnego ustalenia Sądu I instancji, iż nie zasługiwał na uwzględnienie, podczas gdy w ocenie skarżącej wniosek został złożony w terminie siedmiu dni od ustania przyczyny uchybienia terminu i zasługiwał na uwzględnienie, gdyż skarżąca uprawdopodobniła przyczyny uzasadniające wniosek,
4. naruszenie przepisu art. 767³ k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na bezzasadnym odrzuceniu skargi dłużnika na zajęcie ruchomości dokonane w dniu 16 lipca 2013 r. i na oszacowanie nieruchomości ze względu na jej wniesienie z naruszeniem terminu, podczas gdy skarga na czynności komornika powinna być rozpatrzona merytorycznie, gdyż wniosek dłużnika o przywrócenie terminu do jej wniesienia zasługiwał na uwzględnienie,
5. naruszenie przepisu art. 759 § 2 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na bezzasadnym zaniechaniu przez Sąd I instancji niezwłocznego podjęcia czynności w trybie nadzoru prejudycjalnego, mimo że czynności komornika naruszały prawo, to jest przepisy:
6. naruszenie przepisów art. 845 § 1, § 2 i § 3 k.p.c., art. 847 § 1 i § 2 k.p.c. i art. 855 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na nieprawidłowym zajęciu ruchomości wymienionych w obwieszczeniu Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świeciu P. P.z dnia 9 sierpnia 2013 r. sygn. akt KM 1193/12, w sytuacji gdy zajęcie ruchomości było niedopuszczalne, gdyż nie stanowiły one własności dłużnika - zostały wcześniej sprzedane, a wymagalna była wierzytelność (cena sprzedaży), którą zajął następnie komornik.

7. naruszenie przepisów art. 853 § 1 i § 2 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnym oszacowaniu wartości ruchomości przez komornika, zaniżeniu przez komornika wartości zajętych ruchomości, zaniechanie wezwania bieglego w celu prawidłowego oszacowania ruchomości,

8. naruszenie przepisów art. 867 k.p.c. § 1 - § 3 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na nieprawidłowym wyznaczeniu terminu licytacji i błędnym zawiadomieniu dłużnika o licytacji ruchomości;

9. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest art. 355 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. w związku z art. art. 767 § 1 k.p.c. poprzez bezzasadne umorzenie postępowania skargowego w zakresie, w jakim skarga na czynności komornika nie została odrzucona, na skutek błędnego ustalenia, iż powyższa skarga stała się bezprzedmiotowa na skutek odwołania licytacji przez komornika, podczas gdy skarżąca była zainteresowana merytorycznym rozstrzygnięciem w sprawie,

10. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest art. 821 § 1 k.p.c. i art. 767 § 2 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na pominięciu wniosku dłużnika o zawieszenie postępowania egzekucyjnego, zawartego w skardze na czynności komornika,

11. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest art. 108 k.p.c., art. 98 k.p.c., w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez brak rozstrzygnięcia o kosztach postępowania skargowego.

Zarzucając powyższe skarżący wniósł o:

1. zmianę punktów pierwszego, drugiego i trzeciego zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpatrzenia sądowi I instancji,

2. zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużnika zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego wg norm przepisanych,

Nadto skarżąca wniosła o rozpatrzenie przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy postanowienia Sądu Rejonowego w Świeciu z dnia 13 stycznia 2014 r. wydanego w sprawie I Co 1382/13, o ile Sąd Okręgowy uzna, iż na niektóre punkty tego postanowienia nie przysługuje zażalenie, gdyż skarżąca została pouczona przez Sąd I instancji, iż zażalenie przysługuje co do wszystkich punktów postanowienia z dnia 13 stycznia 2014 r. i w takim zakresie wniosła niniejsze zażalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie na punkty 1 i 3-ci zaskarżonego postanowienia jest niedopuszczalne i podlega odrzuceniu, a zażalenie na punkt 2 - gi zaskarżonego postanowienia jest bezzasadne.

Przepisy kodeksu postępowania cywilnego w części dotyczącej postępowania egzekucyjnego nie regulują samodzielnie kwestii przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, w tym przywrócenia terminu do wniesienia skargi na czynność komornika. Dlatego na mocy przepisu art. 13 § 2 k.p.c., odpowiednie zastosowanie znajdzie przepis art. 168 k.p.c., a w zakresie dopuszczalności zażalenia na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu przepis art. 394 k.p.c. Z tego ostatniego przepisu wynika, że zażalenie przysługuje na postanowienia sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie oraz na postanowienia enumeratywnie wymienione w przepisie art. 394 § 1 pkt 1-12 k.p.c. Nie ma wśród nich postanowienia o odmowie przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, a odmowa przywrócenia terminu do wniesienia skargi na czynność komornika nie kończy postępowania skargowego (takim postanowieniem jest postanowienie o odrzuceniu skargi). Zatem należy przyjąć, iż na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia skargi nie przysługuje zażalenie.

Z kolei przepis art. 767⁴ § 1 k.p.c. stanowi, że na podstawie sądu (w przedmiocie skargi na czynność komornika) zażalenie przysługuje w przypadkach wskazanych w ustawie. Przepisy k.p.c. nie przewidują skargi na postanowienie sądu rozstrzygające skargę na czynność komornika w przedmiocie wyceny zajętych ruchomości oraz obwieszczenia o ich sprzedaży. Wobec tego nie przysługuje zażalenie na postanowienie umarzające postępowanie w przedmiocie

skargi na czynność komornika w przedmiocie umorzenia skargi na czynność komornika polegającej na obwieszczeniu o licytacji ruchomości.

Dlatego Sąd Okręgowy na podstawie przepisów art. 370 k.p.c., art. 373 k.p.c., art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odrzucił zażalenie na punkty pierwszy i trzeci zaskarżonego postanowienia, jako niedopuszczalne.

Z przepisu art. 767⁽³⁾ zdanie drugie k.p.c. wynika, że zażalenie przysługuje na postanowienie sądu odrzucające skargę na czynność komornika. Dłużniczka, powołując się na błędne pouczenie Sądu I instancji o dopuszczalności zażalenia na wszystkie punkty zaskarżonego postanowienia wniosła o rozpoznanie wszystkich jej zarzutów dotyczących zaskarżonego postanowienia. Takie stanowisko, w części dotyczącej oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na czynność komornika jest uzasadnione przepisem art. 380 k.p.c., który na mocy przepisu art. 13 § 2 k.p.c. ma zastosowanie w postępowaniu egzekucyjnym, a z którego wynika, że sąd drugiej instancji, na wniosek strony, rozpoznaje również te postanowienia sądu pierwszej instancji, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Niewątpliwie na postanowienie o odrzuceniu skargi na czynność komornika miał wpływ oddalenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi. Sąd Okręgowy uznał, że zarzuty dłużnika w tym zakresie są bezzasadne. Z kserokopii zaświadczeń lekarskich (k.36-7) wynika, że komplementariusz dłużnika J. K. cierpi na depresję od 1998 r. Sąd Rejonowy słusznie zauważył, że mimo tej choroby uczestniczyła ona w czynności zajęcia ruchomości oraz odebrała zawiadomienie o licytacji ruchomości. Dodatkowo należy stwierdzić, że nie każda choroba, w tym depresja, uniemożliwia dokonanie czynności procesowych. Zależy to od stopnia natężenia choroby, który jest zmienny. Z powyższych zaświadczeń nie wynika, aby J. K. w terminie do złożenia skarg na czynność komornika cierpiała na depresję w stopniu uniemożliwiającym dokonanie jej tych czynności. Dlatego nie można uznać, iż wykazała, że niedochowanie terminu do złożenia skarg nie było przez nią zawinione. Tym samym należy uznać, że nie została spełniona przesłanka przywrócenia terminu do złożenia skarg na czynności komornika, a odrzucenie tych skarg przez Sąd Rejonowy jako spóźnionych była prawidłowe.

Dlatego Sąd Okręgowy zażalenie na punkt 2-gi zaskarżonego postanowienia uznał za bezzasadne i na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. je oddalił.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do wydania zarządzenia nadzorczego w trybie przepisu art. 759 § 2 k.p.c. Kwestia własności zajętych ruchomości jest sporna. Dłużnik twierdzi, że je sprzedał i na powyższą okoliczność powołał się na faktury VAT (k.11-21). Z kolei (...), wskazana w fakturach jako nabywca nieruchomości, zaprzeczyła, aby je kupiła. Należy wskazać, że powyższe faktury są fakturami pro forma, nie ma na nich podpisu osób reprezentujących nabywcę. Są to dokumenty sporządzone dla celów podatkowych i na ich podstawie nie można jednoznacznie stwierdzić, czy doszło do sprzedaży. Do skargi nie dołączono umowy sprzedaży. Dlatego kwestia własności zajętych ruchomości, w ocenie Sądu Okręgowego, winna być rozstrzygnięta w drodze procesu, a nie zarządzenia nadzorczego wydanego w trybie art. 759 § 2 k.p.c. Dodatkowo Sąd Okręgowy stwierdza, że niezasadne było tym samym rozstrzygnięcie zarzutów podniesionych w skardze co do własności zajętych ruchomości, ich wyceny oraz umorzenia w części postępowania skargowego, gdyż zażalenie w części było bezzasadne, a w części niedopuszczalne.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem